

Begroting Zwolle 2020: Grote veranderingen & nieuw perspectief

De mens heeft grote invloed op de aarde. Voorheen heerste de natuur, maar anno 2019 bepalen wij de wereld en dat is al een tijdje gaande. Menselijk handelen heeft grote impact en onze leefomgeving verandert daardoor radicaal en sneller dan ooit. Klimaatverandering, teruggang van natuur, overbevissing, ontbossing, plastic en luchtverontreiniging. PAS en PFAS. Om wanhopig van te worden. Of niet?

Natuurlijk worden we niet wanhopig! Er zijn genoeg kansen op een nieuw perspectief. De vraag is hoe het ons -verantwoordelijke politici- lukt om een nieuw perspectief te bieden. Bouwen we onze groeiende stad voort op de fundamenteën van het 'oude denken' of bouwen we aan de basis van een toekomstbestendig perspectief? En doen we dat met vaart, visie en leiderschap of traag en zonder grip?

Nieuwe verhoudingen en de vaart erin

We hebben de begroting 2020 doorgenomen en wat ons, naast alle terechte investeringen en mooie woorden opvalt is dat er heel veel plannen niet worden gehaald. Dat baart ons zorgen. Voelt het college de urgentie niet, heeft zij geen grip op de organisatie of ligt het ergens anders aan? Voorzitter, leiderschap is ook gang maken en doen wat je belooft en we willen het college oproepen om dit komend jaar een stuk beter te gaan doen. De veranderingen die plaatsvinden kunnen geen vertraging gebruiken!

Als wij een gezonde toekomst willen voor onze inwoners dan moeten we, naast de vaart erin houden, ook werken aan hernieuwd bewustzijn. Het is aan ons om over nieuwe verdelingsvraagstukken na te denken, om machtsverhoudingen in het oog te houden, na te denken over de lange termijn gevolgen van onze besluiten, de betrokkenheid van elke inwoner bij zijn leefomgeving te vergroten en kracht en de zo hard benodigde creatieve ideeën uit de stad te gebruiken voor onze toekomst.

Ideeënrijkheid van onze inwoners

2020 is maar een jaartje in het grote geheel, maar het is een belangrijk jaar. Het is het jaar waarin we het besluit nemen over de Omgevingsvisie. In deze visie komt ons omgevingsbewustzijn meer dan in welk ander besluit tot uiting. Hier komt de ideeënrijkheid van onze inwoners samen met allerlei andere belangen, van economie tot gezondheid. Afgelopen jaar vonden wij moeizaam gaan als het gaat om de totstandkoming van deze visie, er was vertraging en we vragen ons af of inwoners echt betrokken zijn zoals deze raad heeft opgedragen. Juist nu het zo ontzettend belangrijk is dat mensen omgevingsbewustzijn hebben, moet je ze goed betrekken. We hebben de ideeënrijkdom uit de stad nodig voor nieuw perspectief. We vinden het dan ook een slechte zaak dat het Stadsontwikkelfonds zo geslonken is en dienen een amendement in om dit aan te vullen om alle ruimte te geven aan de initiatieven uit de stad.

Jaar van de omgevingsvisie

In de omgevingsvisie komt veel samen, het wordt een integraal verhaal waarin vragen worden beantwoord als: hoe en waar versterken we stadsnatuur, waar mag gebouwd worden en waar wekken we duurzame energie op? D66 wil een aantal van dit soort onderwerpen extra aandacht geven tijdens deze begrotingsbehandeling.

Het eerste onderwerp is natuur. Inmiddels is er meer waardevolle natuur in de steden dan op het intensief gebruikte agrarische platteland. Dat is mooi voor de stad Zwolle, want natuur draagt in grote mate bij aan welbevinden, klimaatadaptie, reductie CO₂, noem maar op. Natuur helpt ook om omgevingsbewustzijn te versterken, educatie speelt daarin een belangrijke rol. Wij verbazen ons daarom dat het college geen extra middelen voor natuur heeft vrijgemaakt, pas de tweede helft van 2020 met het soortenmanagementplan begint en dat ook nog afschuift op de woningbouwcorporaties (alsof het niet over de hele stad gaat), nog steeds de motie over de bescherming van bomen niet heeft uitgevoerd en nog steeds geen toekomstplan heeft voor de Nooterhof. De opgave op het gebied van biodiversiteit en de teruggang van insecten is meer dan urgent en D66 wil het college graag vleugels geven. Dan neemt de biodiversiteit op die manier in ieder geval een beetje toe.

Neem mensen mee

Omgevingsbewustzijn creëer je ook door gewoon een mooie stad te zijn waar mensen graag naar kijken: waar je elkaar ontmoet, waar je over mee kunt denken en waar je je dus verantwoordelijk voor voelt. Eerder dit jaar hebben we een motie ingediend om mensen te betrekken bij de selectie van Zwolse monumenten. De wethouder gaf aan dat dit reeds gebeurde. Helaas voorzitter, dit gebeurt niet! Niet op de manier zoals wij die graag zien. Daarom komen we nu met een amendement om er zeker van te zijn dat het volgende keer wel echt gebeurt.

Een van de radicale veranderingen is de energietransitie. Zwolle heeft ambities en wil deze samen met de stad bereiken. Dat is prachtig, maar het vraagt veel van mensen. Het is complex en je doet het er niet eventjes bij. Als we onze duurzame ambities halen door drempels weg te nemen waarom nemen we die dan niet wat makkelijker weg? Uit Berkum horen we dat de gemeente welwillend is maar op een passieve manier. Dat moet en kan beter en daarom komen we met de CU met een motie.

Circulaire stad vraagt meer leiderschap

Een andere radicale omslag, circulaire stad, wordt wat ons betreft te ad hoc opgepakt. Er zijn veel goede resultaten geboekt, maar dat zijn met name losstaande projecten. Veel resultaten hebben baat gehad bij gemeentelijke inspanning, maar de markt – en ook D66 - vraagt om strategisch beleid. D66 is dus blij dat het college in voorjaar 2020 met een visie en strategie komt. Omdat circulair randvoorwaardelijk

zou moeten zijn bij de strategische opgaven zien we de eerste uitwerkingen dan ook graag terug in de nota van uitgangspunten voor de MPV. Het college stelt overigens ook voor om in 2020 en 2021 een ton minder te investeren in circulariteit: dat is een halvering ten opzichte van afgelopen twee jaar. Wij denken dat dat een slecht begin is als je ziet dat het groeit en als je begint met een strategisch aanpak en dienen samen met de PvdA een amendement in.

Multifunctioneel waterlandschap Zwolle Zuid

Ook het veranderende klimaat is iets waar we ons opnieuw toe moeten gaan verhouden. We moeten ons aanpassen. Dat hoeft niet erg te zijn. Of nog beter, het kan zelfs leuk zijn! En het wordt leuk als we koppelingen kunnen maken. Met speelfontein in de binnenstad, maar ook met multifunctionele stadsranden. Al sinds de Harculocentrale tegen de vlakte zou gaan wordt er gekeken naar het gebied in Zwolle Zuid. Wat D66 betreft gaan we serieus kijken hoe we de laaggelegen polders van Zwolle Zuid als 'multifunctioneel waterlandschap' een meerwaarde kunnen geven voor de stad Zwolle en de regio. Wateropvang als oplossing voor wateroverlast en droogte. De consequenties voor het huidige grondgebruik zijn niet gering, maar het landschap wordt er ecologisch en recreatief waarschijnlijk alleen maar aantrekkelijker op. Combineer duurzame elektriciteitsopwekking met bossen die wellicht als voedselbossen worden ingericht of grondstof leveren voor woningbouw. Een eerdere motie van D66 hierover zag het college nog niet zitten. Misschien omarmd zij dit idee inmiddels wel?

Uitdagingen vragen om sterke democratie

Al die uitdagingen. Daar hebben we goed georganiseerde onenigheid voor nodig. Om ideeën aan te scherpen en op te halen. Een sterke lokale democratie is belangrijk op vele manieren en dat begint met begrijpelijkheid. Het lezen en begrijpen van alle informatie viel me dit jaar zwaar. Er waren ook ontzettend veel vragen uit de raad die ook een signaal zouden kunnen zijn dat het anders moet. Maar dat geldt niet alleen voor de begroting, ook de reguliere stukken zijn lastig te volgen. Ook voor inwoners. Ik wil daarom voorstellen om in 2020 een verbeterslag te maken en zal daarvoor een motie indienen. Ook willen we de raad meer in positie brengen, zo spraken we af in de raadsretraite 2018. Ook hiervoor dienen we een motie in.

Herverdelingsvraagstukken: wat te doen aan armoede

Radicale veranderingen zorgen zoals gezegd ook voor nieuwe verdelingsvraagstukken. Die vraagstukken waren er altijd al, maar ze worden groter en mondialer. In Zwolle is de armoede gestegen. Er is geld en de armoede neemt toe? We weten dat armoede niet opgelost kan worden, en al helemaal niet in één dag zoals de wethouder Dogger als raadslid beweerde, maar we kunnen het wel voor heel wat mensen makkelijker maken. Ik vroeg wethouder Sloots vorig jaar of hij

bezig was om de toegang tot de regelingen makkelijker te maken zodat je niet elke keer weer hoeft te bewijzen dat je arm bent en daar zou hij aan werken. Ik ben benieuwd of het inmiddels, we zijn een jaar later, bijna is gerealiseerd?

Wij begonnen ons betoog met de vraag of dit college wel genoeg vaart, visie en leiderschap toont. Of zijn we te reactief en te traag? Van onderwijshuisvesting tot accommodatie-beleid voor kunstenaars en dierenwelzijn, van evenementenbeleid (wat urgent is i.v.m. aflopende contract IJsselhallen en de vraag of en waar we een grote evenementenhal willen) tot actie om het restafval terug te dringen; het is vertraagd. Dat kan niet, anno 2019 kunnen we niet vooruitschuiven, we moeten snel veranderen en D66 doet daarom een zwaar beroep op het college om uit de vertraging te raken en vaart te maken.

Nieuwe plek(en) voor Zwolse geschiedenis en andere complimenten

Maar, D66 wil ook waardering uitspreken. Complimenten. Want wij zijn blij verrast over hoe er invulling gegeven is aan onze motie voor een totaalconcept voor Allemaal Zwolle. Ook onze cultuurgeschiedenis en het zichtbaar maken daarvan draagt bij aan omgevingsbewustzijn en vormt het zo fundament voor nieuw toekomstperspectief. Er ligt een voor een brede doelgroep aansprekend concept, en dat is geweldig.

D66 vindt het ook ontzettend knap werk dat er 1 miljoen op de WMO is gerealiseerd door betere samenwerking en integraal handelen. We zijn blij dat er investeringen gedaan worden in onderwijshuisvesting en dat de stemlokalen toegankelijk worden voor iedereen (nu er extra geld is zou dat wat ons betreft voor alle stemlokalen mogen gelden). Tot slot zien we dat het college aan het werk gaat met de gebiedsvisie voor de Noordelijke binnenstadsrand, een kansrijk gebied voor de stad van de toekomst. Pak dat, net als alle andere uitdagingen, voortvarend, met visie en met leiderschap aan en dan zien wij nieuw perspectief voor onze prachtige stad Zwolle. Ook in 2050.